

مطالبات بنیاد بین المللی حقوقی - افغانستان به مراجع محترم ذیربط به علت شیوع ویروس کووید-۱۹ (کرونا)

بنیاد بین المللی حقوقی (ILF) نهاد غیر انتفاعی و متخصص بین المللی و پیشتاز در عرصه دسترسی به عدالت در سیستم جزائی میباشد. و در حال حاضر در افغانستان تحت نام بنیاد بین المللی حقوقی-افغانستان (ILF-A) فعالیت دارد. این نهاد از حقوق قانونی اشخاص مظنون، متهم و محکوم بی بضاعت دفاع مینماید. بنیاد بین المللی حقوقی-افغانستان از سال ۲۰۰۳ بدین سو فعالیت داشته و فعلاً در ۲۲ ولایت افغانستان در خدمت مردم بوده. بنیاد بین المللی حقوقی-افغانستان از بدو تأسیس الی اکنون بیش از ۵۶ هزار قضیه جزائی را مساعدت حقوقی نموده است.

این نهاد در رابطه به حفظ حقوق اساسی تمام افغانها در جریان شیوع ویروس کرونا و حالات اضطراری- بالخصوص برای حفظ سلامت جسمی و روحی اشخاص تحت توقیف آسیب پذیر در مراحل نظارت، توقیف و محکومیت به ادارات محترم سکتور عدلی و قضائی طور ذیل مطالبات خویش را تقدیم می دارد:

۱- مقام عالی ریاست جمهوری

مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان، جهت محدود ساختن شیوع ویروس کووید-۱۹ (کرونا) و نجات افراد تحت توقیف، محکومین و مجوزین مهم است تا تراکم آنها را کاهش بخشد. ما احترامانه از جلالتماب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان تقاضا مینماییم تا فرمان عفو و تخفیف ویژه را برای محکومین و مجوزین صادر نمایند:

- عفو و رهائی محکومین و افراد تحت توقیف بالاتر از ۵۵ سال بدون در نظر داشت میعاد حبس باقی مانده.
- عفو و رهائی تمام مجوزین بدون در نظر داشت میعاد حبز باقی مانده.
- عفو و رهائی زنان محکوم شده بدون در نظر داشت میعاد حبس باقی مانده.
- عفو و رهائی محکومین الی مجازات پنج سال بدون در نظر داشت میعاد حبس سپری شده..
- عفو و رهائی محکومین به حبس بیش از (۵) الی (۱۰) سال در صورتیکه بیش از ثلث حبس محکوم بها را سپری نموده باشد.
- عفو و رهائی به اسرع وقت محکومین صعب العلاج.

۲- به مراجع محترم کشفی

بهتر خواهد بود تا موظفین مراجع کشفی حتی الامکان از گرفتاری ها و نظارت اشخاص مظنون امتناع به عمل آورند. اشخاص مظنون بعد از شناسائی و در صورت گرفتاری فوراً با اخذ ضمانت احضار یا کفالت بالمال رها شوند. در جرایم شدید مثل جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی، قتل، اختطاف و سرقت های مسلحانه بعد از گرفتاری هر چه عاجل قبل از تحت نظارت قرار دادن در محلات سلب آزادی به مراجع صحتی جهت اطمینان از عدم ابتلاء به ویروس کووید ۱۹ (کرونا) معرفی شوند.

۳- اداره محترم لوی څارنوالی

اداره محترم لوی څارنوالی از طریق کاهش توقیف های قبل از محاکمه در کاهش شیوع ویروس کرونا در افغانستان نقش وسیع داشته می تواند، به این منظور جهت تنقیص تراکم زندانها، اداره محترم لوی څارنوالی برای تامین عدالت، څارنوالان را هدایت نموده تا مراتب آتی ذیل را اتخاذ نمایند:

- در صورت غیرقانونی بودن توقیف رهائی مظنون/متهم به عمل آید. اعم از اینکه غیرقانونی بودن توقیف ناشی از گرفتاری غیرقانونی بوده و یا انقضای میعاد توقیف باشد.
- اصدار امر رهائی در صورتی که شخص آدرس مشخص و یا هم احضار وی در بدل کفالت بالمال یا ضمانت احضار ممکن باشد. و رعایت فقره (۳) ماده (۱۴۹) ق. ا.ج در رابطه به میعاد تحقیق.
- تفویض صلاحیت تمدید میعاد تحقیق مندرج فقره (۳) ماده (۱۴۹) ق. ا.ج به ریاست های څارنوالی استیناف.
- حفظ دوسیه و یا عدم لزوم اقامه دعوی طبق مواد ۱۶۹ و ۱۷۱ قانون اجراءات جزائی.
- رهائی به اسرع وقت (بدون ارایه درخواستی) متهمین در حالات اصدار حکم به برائت، مجازات نقدی، حبس گذشته، سپری نمودن حبس، حبس تعلیقی و بدیل های حبس.
- تطبیق موارد تأجیل تنفیذ حکم در رابطه به محکومین واجد شرایط در مطابقت به قانون اجراءات جزائی.
- تطبیق رهائی مشروط در رابطه به محکومین طبق احکام فصل سوم باب چهارم قانون اجراءات جزائی.

۴- قوه قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان

قوه قضائیه حتی در حالات بحرانی مسئولیت سنگین پیرامون حفظ حقوق اساسی افراد و تطبیق علی السویه قوانین را دارد. تأمین عدالت ایجاب می نماید تا محاکم در حالات اضطراری به فعالیت کامل یا یک بخش خویش ادامه داده و به درخواستی های دادخواهی پاسخ عاجل ارائه نماید. علوئاً محاکم در حین اتخاذ تصمیم قضائی مراتب آتی را در نظر بگیرند:

- رهائی قبل از محاکمه در صورت انقضای میعاد توقیف و تا حدود امکان اجتناب از تمدید توقیف مظنونین و متهمین.

- پاسخ مثبت به درخواستی ها و عرایض دادخواهی های رهائی کفالت بالمال یا بدون آن طبق احکام قانون اجرای جزائی بالاخص مواد ۱۰۵ و ۱۱۰.
- رعایت حالات عدم لزوم اقامه دعوی در حین اتخاذ تصمیم طبق ماده ۲۰۳ قانون اجرای جزائی.
- مطابق قانون استفاده از بدیل های حبس، جریمه نقدی، تعلیق حبس، یا از حبس.
- تأکید روی رهایی مشروطه طبق احکام فصل سوم بخش چهارم ق.ا.ج.

۵- اداره تنظیم محلات سلب آزادی

برای اداره تنظیم امور زندانها و توقیف خانه ها مهم است تا موارد ذیل را جهت رعایت حفظ الصحه و سلامت زندانیان و توقیف شده گان در نظر داشته باشند:

- تدارک محلات جداگانه برای متهمین قبل از محاکمه که جدیداً به توقیف خانه وارد شده اند و قرنطینه کردن هر چه عاجل ایشان از سایر توقیف شده گان الی مدت دو هفته.
- تدارک تسهیلات صحی درمانی در مراکز سلب آزادی.
- تدارک تسهیلات ارتباطی یا نوع تکنالوجی برای توقیف شده گان، و زندانیان تا بتوانند بگونه رایگان با وکلای مدافع و اقارب آنها با استفاده از وسایل چون: تلفون، سکایپ، وایبر، واتس اپ.
- فراهم ساختن مایع ضد عفونی مداوم برای استفاده توقیف شده گان و زندانیان.
- فراهم کردن تسهیلات وسایل طبی سنجش حرارت بدن و چک نمودن عمومی مظنونین، متهمین و محکومین.
- تدارک محل مناسب با رعایت توصیه های صحی جهت حفظ صحت و سلامتی مظنونین، متهمین و محکومین حین ملاقات با کارکنان سکتور عدلی و قضائی به شمول وکلای مدافع.
- پیشنهاد رهائی مشروط به اداره خاړنوالی در رابطه به تمام محکومین واجد شرایط طبق احکام فصل سوم باب چهارم قانون اجرای جزائی.
- فراهم نمودن معلومات درست و دقیق در رابطه به وضعیت کووید-۱۹ (کرونا) در محلات سلب آزادی برای ذینفعان.
- تدارکات تسهیلات چون: دست کش مواد ضد عفونی حین انتقال مظنونین، متهمین و محکومین از یک مکان به مکان دیگر به شمول انتقال به محاکمه جهت جلسات قضائی.
- پیشنهاد به مقام وزارت عدلیه ج.ا.ا پیرامون بدیل های حبس مندرج ماده ۳۲۵ قانون اجرای جزائی در رابطه به محکومین الی حبس محکوم بهای سه سال در جرایم جنحوی که مرتکبین آن استادان، معلمان، محصلین، شاگردان، شخص متکفل طفل، شیخ فانی و زنی که در بیرون از منزل شغلی نداشته باشد.